

**«Ներքին հիվանդություններ» մասնագիտությամբ
հետազոտողի որակավորման քննության
ՀԱՐՑԱՇԱՐ**

1. Ռևմատիզմ: Պատճառները, ախտաձագումը: Դասակարգումը: Կլինիկական պատկերը: Ախտորոշումը: Բուժումը: Կանխարգելումը:
2. Վարակային էնդոկարդիտներ: Պատճառները: Ախտաձագումը: Կլինիկական պատկերը: Բարդությունները: Ախտորոշումը: Բուժումը: Կանխարգելումը:
3. Միթրալ փականի անբավարարություն: Պատճառները: Հեմոդինամիկան: Կլինիկական պատկերը: Ախտորոշումը: Բարդությունները: Կանխատեսումը, բուժումը: Վիրաբուժական բուժման ցուցումները: Կանխարգելումը:
4. Միտրալ ստենոզ: Պատճառները: Պատճառները: Հեմոդինամիկան: Կլինիկական պատկերը: Ախտորոշումը: Բարդությունները: Կանխատեսումը, բուժումը: Վիրաբուժական բուժման ցուցումները: Կանխարգելումը:
5. Աորտալ փականի անբավարարություն: Պատճառները: Հեմոդինամիկան: Կլինիկական պատկերը: Ախտորոշումը: Բարդությունները: Կանխատեսումը, բուժումը: Վիրաբուժական բուժման ցուցումները: Կանխարգելումը:
6. Աորտալ ստենոզ: Պատճառները: Հեմոդինամիկան: Կլինիկական պատկերը: Ախտորոշումը: Բարդությունները: Կանխատեսումը, բուժումը: Վիրաբուժական բուժման ցուցումները: Կանխարգելումը:
7. Միթրալ պրոլապսի (արտանկման) պատճառները, հեմոդինամիկան:
8. Եռփեղկ փականի անբավարարություն: Օրգանական և հարաբերական անբավարարությունը: Պատճառները: Հեմոդինամիկան: Կլինիկական պատկերը: Ախտորոշումը: Բարդությունները: Կանխատեսումը, բուժումը: Վիրաբուժական բուժման ցուցումները: Կանխարգելումը:
9. Սրտի համակցված արատներ:
10. Սրտի բնածին արատներ: Գենեզը, դասակարգումը: Ախտորոշման մեթոդները: Տարբերակիչ ախտորոշումը: Սրտի կատետերիզացիայի դերը ախտորոշման գործում: Բաց բոտալյան ծորան: Աորտայի կոարկտացիա: Միջնախասրտային և միջփորոքային միջնապատերի արատներ:
11. Զարկերակային հիպերտենզիա: Պատճառները, ախտաձագումը: Ռիսկի գործոնները: Դասակարգումը: Կլինիկական պատկերը: Ախտորոշումը: Տարբերակիչ ախտորոշումը: Բուժումը: Կանխարգելումը:
12. Միմպտոմատիկ հիպերտենզիաներ: Տեսակները: Տարբերակիչ ախտորոշումը: Հետազոտման սխեման:
13. Աթերոսկլերոզ: Ախտաձագումը: Ռիսկի գործոնները: Կլինիկական արտահայտությունների առանձնահատկությունները առավել հաճախակի հանդիպող լոկալիզացիաների դեպքում: Ախտորոշում: Առաջնային և երկրորդային կանխարգելում: Դեղորայքի բուժական և կանխարգելիչ կիրառումը:
14. Սրտի իշեմիկ հիվանդություն: Հիմնահարցի ակտուալությունը (սոցիալական նշանակությունը, համաճարակաբանությունը): Ռիսկի գործոնները: Դասակարգումը: Բուժման սկզբունքները: Առաջնային և երկրորդային կանխարգելումը: Կանխատեսումը:

15. Ստենոկարդիա (կրծքային հեղձուկ): Ցավային համախտանիշի ախտաձագումը (անատոմիական և ֆունկցիոնալ գործոնների դերը): Դասակարգումը:
16. Սուր պսակային համախտանիշ:
17. Անկայուն ստենոկարդիա. պաթոգենեզի հիմնական գործոնները: Դասակարգումը, հետազոտման սկզբունքները, բուժման առանձնահատկությունները:
18. Սրտամկանի ինֆարկտ: Համաճարակաբանությունը: Ախտաձագումը: Դասակարգումը: Ախտորոշումը. ԷՍԳ-ի դինամիկան: Չ-ատամիկով և առանց Չ ատամիկի սրտամկանի ինֆարկտի ախտորոշումը: Կլինիկական տարբերակները: Սրտամկանի ինֆարկտի բարդությունները: Սրտամկանի ինֆարկտի բուժումը: Վաղ հոսպիտալացման նշանակությունը: Կանխատեսումը:
19. Միոկարդիտները: Պատճառները: Ախտաձագումը: Կլինիկական պատկերը: Բարդությունները: Ախտորոշումը: Բուժումը: Կանխարգելումը:
20. Հիպերտրոֆիկ կարդիոմիոպաթիաներ: Հիմնական կլինիկական արտահայտությունները: Ախտորոշումը. Էխո-ՍԳ հնարավորությունները: Ընթացքը և բարդությունները: Բուժումը:
21. Դիլատացիոն կարդիոմիոպաթիա: Հիմնական կլինիկական արտահայտությունները: Ախտորոշումը. Էխո-ՍԳ հնարավորությունները: Ընթացքը և բարդությունները: Բուժումը:
22. Ռեպերիկտիվ կարդիոմիոպաթիա: Հիմնական կլինիկական արտահայտությունները: Ախտորոշումը. Էխո-ՍԳ հնարավորությունները: Ընթացքը և բարդությունները: Բուժումը:
23. Երկրորդային կարդիոմիոպաթիաները (միոկարդիոդիստրոֆիաները): Հիմնական կլինիկական արտահայտությունները: Ախտորոշումը. Էխո-ՍԳ հնարավորությունները: Ընթացքը և բարդությունները: Բուժումը:
24. Պերիկարդիտները: Պատճառները: Ախտաձագումը: Կլինիկական պատկերը: Բարդությունները: Ախտորոշումը: Բուժումը: Կանխարգելումը: Էքսուդատիվ պերիկարդիտ: Կաուսային և կոնստրիկտիվ պերիկարդիտ:
25. Նեյրոցիրկուլյատոր դիստոնիա: Պատճառները և ախտաձագումը: Դասակարգումը: Կլինիկական պատկերը: Ախտորոշում: Բուժում:
26. Սուր և խրոնիկական սրտային անբավարարության կլինիկական արտահայտությունները, աջ և ձախ փորոքային: Ախտորոշումը: Հետազոտման կլինիկական և լրացուցիչ մեթոդները: Բուժական մոտեցումներ:
27. Սրտային ասթմայի և թոքերի այտուցի բուժումը:
28. Էքստրասիստոլիա: Ախտաձագումը: Բուժական մարտավարության սկզբունքները:
29. Պարոքսիզմալ տախիկարդիա: Ախտաձագումը: Նոպայի կլինիկական և ԷՍԳ պատկերը: Վերփորոքային և փորոքային պարոքսիզմալ տախիկարդիայի նոպաների անցկացման և կանխարգելման մարտավարությունը:
30. Փորոքների վաղահաս զրգոման համախտանիշ: Ախտորոշումը: Կանխատեսումը:
31. Շողացող առիթմիա: Ախտաձագումը: Դասակարգումը: Կլինիկան: ԷՍԳ պատկերը:
32. Փորոքների ֆիբրիլյացիա: Ախտաձագումը: Կլինիկան: ԷՍԳ: Անհապաղ բուժական մարտավարությունը:
33. Սինուսային հանգույցի թուլության համախտանիշ: Ախտորոշումը: Արհեստական ռիթմավարի ներպատվաստման ցուցումները:

34. Հաղորդականության խանգարումները: Ախտաձագումը: Դասակարգումը: Կլինիկան: Ախտորոշումը: Բարդությունները (Մորգանյի-Էդեմս-Ստոքսի համախտանիշ, սրտային անբավարարություն, ռիթմի խանգարումներ, սինկոպե):
35. Թոքաբորբեր: Սահմանումը: Դասակարգումը: Պատճառները: Կլինիկական նշանները, ընթացքը, կանխատեսումը, բուժումը: Թոքաբորբի բարդությունները: Ծանրության աստիճանի գնահատումը, հոսպիտալացման ցուցումները: Թոքաբորբի բուժումը: Անտիբիոտիկի ընտրությունը:
36. Թոքաբորբերի ատիպիկ ձևերը: Էթիոլոգիան: Կլինիկական պատկերը: Ախտորոշումը: Բուժումը:
37. Թոքամզի հիվանդություններ: Պատճառագիտությունը (էթիոլոգիան): Դասակարգումը:
38. Թոքերի խրոնիկական օբստրուկտիվ հիվանդություն (խրոնիկական բրոնխիտ). սահմանումն ըստ ԱՀԿ-ի, պատճառները, ախտաձագումը: Օբստրուկցիայի որոշման մեթոդները: Բուժումը, կանխարգելումը:
39. Բրոնխաէկտազային հիվանդություն: Կլինիկան, ախտորոշումը, տարբերակիչ ախտորոշումը: Բուժումը:
40. Թոքերի վարակային կազմալուծումները: Կլինիկան, ախտորոշումը: Տարբերակիչ ախտորոշումը: Բուժման սկզբունքները:
41. Բրոնխային ապթա. սահմանումը, դասակարգումը, պատճառները, ախտաձագումը: Ախտորոշումը: Բուժումը՝ ընդհանուր դրույթներ: Ապթատիկ վիճակի (ստատուսի) բուժումը:
42. Թոքային սիրտ. սահմանումը, սուրի և խրոնիկականի տարբերությունները:
43. Խրոնիկական թոքային սիրտ. պատճառները, ախտաձագումը դասակարգումը: Կլինիկական նշաններ: Ախտորոշումը: Բուժումը, կանխարգելումը:
44. Թոքային զարկերակի թրոմբոէմբոլիա. պատճառները, ախտաձագումը դասակարգումը: . Կլինիկական պատկերը: Ախտորոշումը: Բուժումը, կանխարգելումը:
45. Սուր շնչառական անբավարարություն: Պատճառները, ախտաձագումը: Դասակարգումը: Բուժումը, կանխարգելումը:
46. Խրոնիկական շնչառական անբավարարություն: Պատճառները, ախտաձագումը: Դասակարգումը: Բուժումը և կանխարգելումը:
47. Թոքերի տարածուն ներսփռանքով արտահայտվող հիվանդությունների տարբերակիչ ախտորոշումը:
48. Իդիոպաթիկ ֆիբրոզացնող ալվեոլիտ (Համան-Ռիչի հիվանդություն). պատճառները, ախտաձագումը, դասակարգումը, ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը:
49. Գաստրոէոզոֆագեալ ռեֆլյուքսային հիվանդություն: Պատճառները, ախտաձագումը: Բուժումը:
50. Խրոնիկական գաստրիտ. սահմանումը, դասակարգումը, պատճառները (արտածին և ընդերածին գործոնները, HP), ախտաձագումը: Կլինիկա: Ախտորոշում:
51. Խոցային հիվանդություն. պատճառները, ախտաձագումը (հիմնական և նպաստող գործոնները): Կլինիկան՝ կախված խոցի տեղակայումից: Ախտորոշումը: Ստամոքսի և ՏՄԱ խոցերի ընթացքի առանձնահատկությունները: Բարդությունները: Դեղորայքային բուժումը (HP-ի էռադիկացիա):
52. Սինպտոմատիկ խոցեր. տարատեսակները, բուժման առանձնահատկությունները:

53. Գրգռված աղու համախտանիշ. պատճառները, ախտաձագումը: Դասակարգումը, ախտորոշումը: Բուժումը:
54. Բարակ աղիներում մանրէների հավելյալ աճի սինդրոմ (դիսբակտերիոզ). ախտորոշումը, բուժումը:
55. Մալաբսորբցիայի և մալդիգեսցիայի համախտանիշեր: Պատճառները, ախտաձագումը, բուժումը:
Էնտերոպաթիաներ (ցելիակիա, դիսախարիդազային անբավարարություն, իմունոդեֆիցիտներ և այլն). կլինիկան, տարբերակիչ ախտորոշումը:
56. Ոչ սպեցիֆիկ խոցային կոլիտ. պատճառները, ախտաձագումը: Դասակարգումը, կլինիկական պատկեր: Ախտորոշումը: Բուժումը:
57. Կրոնի հիվանդություն. պատճառները, ախտաձագումը, դասակարգումը: Կլինիկան: Ախտորոշումը: Բուժումը:
58. Խրոնիկական պանկրեատիտ: Պատճառները, ախտաձագումը: Կլինիկական պատկերը: Ախտորոշումը: Բուժումը:
59. Լեղաքարային հիվանդություն: Պատճառները և ախտաձագումը: Լեղաքարերի տեսակները: Կլինիկական պատկերը: Հիմնական կլինիկական համախտանիշները: Ցավային և դիսպեպտիկ տարբերակները: Ախտորոշումը: Բուժումը:
60. Խրոնիկական ոչ քարային խոլեցիստիտ: Պատճառները և ախտաձագումը: Կլինիկական պատկերը: Ախտորոշման չափանիշները: Բարդությունները: Բուժումը:
61. Առաջնային սկլերոզացնող խոլանգիտ: Ախտորոշումը և բուժումը:
62. Հետխոլեցիստէկտոմիկ համախտանիշ: Ախտորոշումը և բուժումը:
63. Խրոնիկական հեպատիտներ: Պատճառները: Ախտաձագումը: Դասակարգումը: Կլինիկալաբորատոր համախտանիշները: Տարբերակիչ ախտորոշումը: Բուժումը:
64. Աուտոիմուն հեպատիտ: Պատճառները, ախտաձագումը: Ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը:
65. Լյարդի դեղորայքային ախտահարումներ: Ախտաձագումը, ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը: Ախտաձագումը, ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը:
66. Վիլսոնի հիվանդություն: Ախտաձագումը, ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը:
67. Ոչ ակոհոլային ճարպային հեպատոզ: Ախտաձագումը, ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը:
68. Ալկոհոլային լյարդ: Ախտաձագումը, ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը:
69. Լյարդի ցիռոզներ. սահմանումը, պատճառները, ախտաձագումը: Դասակարգումը: կլինիկակազմաբանական համախտանիշները: Ընթացքը: Ախտորոշման չափանիշները: Լյարդի ցիռոզի բարդությունները: Դեղորայքային բուժումը: Բարդությունների կանխարգելումը և բուժումը:
70. Խրոնիկական գլոմերուլոնեֆրիտ. պատճառները, ախտաձագումը: Կլինիկական դասակարգումը: Հետազոտման լաբորատոր և գործիքային մեթոդների նշանակությունը, ախտորոշման ճշտումը:
71. Խրոնիկական պիելոնեֆրիտ. պատճառները, ախտաձագումը: Դասակարգումը, կլինիկան, հիմնական ախտանիշների պատճառները: բուժումը, կանխարգելումը:
72. Երիկամների ամիլոիդոզ. պատճառները, դասակարգումը: Կլինիկական պատկերը, փուլերը:

73. Տուրուլոինտերստիցիալ նեֆրոպաթիա. պատճառները, ախտաձագումը, ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը:
74. Երիկամների դեղորայքային ախտահարում. ախտաձագումը, ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը:
75. Նեֆրոտիկ համախտանիշ. պատճառները, ախտաձագումը: Կլինիկական պատկերը: Տարբերակիչ ախտորոշումը և բուժումը նեֆրոտիկ սինդրոմով հանդես եկող հիվանդությունների դեպքում:
76. Սուր երիկամային անբավարարություն. պատճառները, ախտաձագումը: Կլինիկական պատկերը, փուլերը: Բուժումը՝ ըստ փուլերի, հեմոդիալիզի ցուցումները, ելքերը, կանխատեսումը, կանխարգելումը:
77. Խրոնիկական երիկամային անբավարարություն. պատճառները, ախտաձագումը: Հիմնական կլինիկական համախտանիշները: Բուժումը. կենսակերպը, սննդակարգը:
78. Սակավարյունությունների դասակարգումը: Երկաթ պակասուրդային սակավարյունություններ: Պատճառները: Օրգանիզմում երկաթի պակասուրդի զարգացման փուլերը:
79. Սակավարյունությունների դասակարգումը: Մեգալոբլաստային (հիպերքրոմ) սակավարյունություններ: B12-ֆոլա-պակասուրդային սակավարյունություններ: B12 վիտամինի օրգանիզմ ներմուծման ուղիները:
80. Սակավարյունությունների դասակարգումը: Հեմոլիտիկ սակավարյունություններ: Դասակարգումը: Ընդհանուր նշանները:
81. Խրոնիկական միելոլեյկոզ: Հիմնական կլինիկական համախտանիշները: Ընթացքը, փուլերը:
82. Խրոնիկական լիմֆոլեյկոզ: Կլինիկական պատկերը: Ախտորոշում:
83. Պոլիցիտեմիա: Կլինիկական պատկերը: Հիմնական կլինիկական համախտանիշները: Բուժումը:
84. Լիմֆոգրանուլոմատոզ: Պատճառները: Ախտաձագումը: Դասակարգումը: Կլինիկական տարբերակները: Հիվանդության կլինիկական պատկերը՝ կախված փուլից: Բուժումը:
85. Միելոմային հիվանդություն: Ախտաձագումը: Դասակարգումը: Ախտորոշումը:
86. Թրոմբոցիտոպենիկ ծիրանեցան (պուրպուրա): Հիմնական պատճառները, ախտաձագումը: Կլինիկական արտահայտությունները: Ախտորոշումը: Միմպտոմատիկ թրոմբոցիտոպենիաները: Բուժումը:
87. Համակարգային կարմիր գայլախտ. պատճառները, ախտաձագումը: Կլինիկական պատկերը: Ախտորոշման չափանիշները: Բուժումը, կանխարգելումը:
88. Համակարգային կարծրամաշկություն (սկլերոդերմիա). դասակարգումը, կլինիկական պատկերը, օրգանների և համակարգերի ախտահարումները, լաբորատոր փոփոխությունները: Ախտորոշման չափանիշները:
89. Դերմատոմիոզիտ/պոլիմիոզիտ. պատճառները, ախտաձագումը: Կլինիկական պատկերը (մաշկի, մկանների, ներքին օրգանների և համակարգերի ախտահարումները):
90. Շյոգրենի հիվանդություն և համախտանիշ. պատճառները, ախտաձագումը: Դասակարգումը, ախտորոշումը: Բուժումը, կանխարգելումը:
91. Ռևմատոիդ արթրիտ: Սահմանումը: Տարածվածությունը: Պատճառները, ախտաձագումը: Դասակարգումը: Կլինիկական պատկերը՝ ըստ ընթացքի փուլերի, ակտիվության և ներքին օրգանների և համակարգերի ներգրավումը ախտընթացում: Ախտորոշման չափանիշները:

92. Անկլիոզացնող սպոնդիլոարթրիտ. պատճառները, ախտածագումը, դասակարգումը, ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը:
93. Ռեակտիվ հոդաբորբեր. պատճառները, ախտածագումը, դասակարգումը, ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը:
94. Համակարգային վասկուլիտներ: Պատճառները, ախտածագումը, դասակարգումը: Ախտորոշման, բուժման և կանխարգելման ընդհանուր սկզբունքները:
95. Օսթեոարթրիտ (դեֆորմացնող օսթեոարթրոզ): Սահմանումը: Պատճառները, ախտածագումը: Կլինիկական պատկերը, տարատեսակները և ընթացքի փուլերը: Ախտորոշման չափանիշները: Բուժման սկզբունքները:
96. Հոդատապ (պոդագրա): Սահմանումը: Տարածվածությունը: Պատճառները, ախտածագումը: Ախտորոշման չափանիշները: Բուժումը: Կանխարգելումը:
97. Պարբերական հիվանդություն. պատճառը, ախտածագումը: Կլինիկա: Ախտորոշում: Բուժում:
98. Շաքարային դիաբետ: Դասակարգումը: Տիպ 1 շաքարային դիաբետի պատճառները, ախտածագումը:
99. Շաքարային դիաբետ: Դասակարգումը: Տիպ 2 շաքարային դիաբետի պատճառները, ախտածագումը:
100. Կետոացիդոտիկ կոմայի էթիոպաթոգենները և կլինիկական դրսևորումները:
101. Հիպոգլիկեմիկ կոմայի էթիոպաթոգենները և կլինիկական դրսևորումները:
102. Լակտացիդեմիկ կոմայի էթիոպաթոգենները և կլինիկական դրսևորումները:
103. Ոչ շաքարային դիաբետ. պատճառները, ախտածագումը, կլինիկական դրսևորումները, բուժումը:
104. Հիպերպրոլակտինեմիայի համախտանիշ. պատճառները, ախտածագումը, կլինիկական դրսևորումները:
105. Ակրոմեգալիա. պատճառները, ախտածագումը, կլինիկական դրսևորումները, բուժումը:
106. Իցենկո-Բուշինգի հիվանդություն. կլինիկական դրսևորումները, բուժումը:
107. Նյարդային անոռեքսիա. ախտորոշումը, բուժումը:
108. Ֆեոխրոմոցիտոմա. պատճառները, ախտածագումը: կլինիկական դրսևորումները, բուժումը:
109. Ադիսոնի հիվանդություն. պատճառները, ախտածագումը, կլինիկական դրսևորումները:
110. Հիպոթիրեոզ. պատճառները, ախտածագումը, դասակարգումը: Կլինիկական պատկերը, բուժումը:
111. Դիֆուզ տոքսիկ խայիպ. պատճառները, ախտածագումը: Կլինիկական դրսևորումները:
112. Ճարպակալում. էթիոպաթոգենետիկ դասակարգումը, ախտորոշումը:
113. Թերապևտիկ օգնության կազմակերպումը գործող բանակում, արտակարգ իրավիճակներում և պատերազմական պայմաններում: Թերապևտիկ պրոֆիլի հիվանդների բուժ. օգնության կազմակերպումը էվակուացիայի էտապներում (բժշկական տեսակավորում, բժշկական օգնության ձևերը և ծավալները, էվակուացիայի սկզբունքները):
114. Սուր ճառագայթային հիվանդություն: Սահմանումը: Իոնիզացնող ճառագայթման ուղղակի և անուղղակի վնասող ազդեցության ախտածագումը: Դասակարգումը: Բուժումը: Կանխատեսումը:
115. Խրոնիկական ճառագայթային հիվանդություն: Ծանրության աստիճանները և կլինիկական ընթացքի փուլերը: Ծանրության աստիճանի գնահատման չափանիշները: Բուժումը: Կանխատեսումը: Ռազմաբժշկական փորձաքննությունը: Ներքին ճառագայթման դեպքում

- հիվանդության առանձնահատկությունները: Բժշկական օգնությունը էվակուացիայի փուլերում:
116. Հրազեն վերքերից առաջացող ընդհանուր համախտանիշները (շոկ, թարախատեղորբտիվ տենտ, սեպսիս, վերքային հյուծում):
  117. Ներքին օրգանների հիվանդությունները վերքերի, կոնտուզիաների և ջերմային վնասցածքերի դեպքում: Թոքերի, սրտի, լյարդի, երիկամների, աղեստամոքսային ուղու, արյան համակարգի առաջնային և երկրորդային ախտահարումների, վարակաբորբոքային, թարախային, թունային (տոքսիկ), իմուն ախտահարումները:
  118. Ներքին օրգանների՝ գլխուղեղի, վեզետատիվ նյարդային համակարգի, թոքերի, աղեստամոքսային ուղու ախտահարումները պայթյունային ալիքով վնասման դեպքում. ախտածագումը, կլինիկան, բուժումը էվուկուացիայի տարբեր փուլերում, կանխատեսումը:
  119. Այրվածքային հիվանդություն: Ընթացքի փուլերը: Ընդհանուր ախտաբանական համախտանիշները (այրվածքային շոկ, թունատեղորբտիվ տենդ, թարախատեղորբտիվ տենդ, սեպսիս, այրվածքային հյուծում): Ներքին օրգանների առաջնային և երկրորդային փոփոխությունները: Ախտածագումը, կլինիկան, բուժումը էվուկուացիայի տարբեր փուլերում, կանխատեսումը:
  120. Պրոֆեսիոնալ հիվանդությունների սահմանումը, խմբավորումը՝ ըստ պատճառների, գերազանցապես ախտահարվող օրգան-համակարգերի:
  121. Պնևմոկոնիոզներ: Դասակարգումը: Սիլիկոզ. պատճառները, ախտածագումը:
  122. Թրթռումային (վիրբացիոն) հիվանդություն: Սահմանումը, պատճառները, ախտածագումը: Հիվանդության փուլերը, ախտորոշումը:
  123. Ածխածնի օքսիդով թունավորումները. կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը:
  124. Ամիդային միացումներով թունավորումները. կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը:
  125. Նիտրոմիացումներով թունավորումները. կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը, կանխարգելումը:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Արյունաբանության ամբիոնի կողմից մշակված դասախոսություններ և գործնական պարապմունքների նյութեր:
2. Davidson's Principles and Practice of Medicine 19th Edition.
3. Ս.Ս.Դադրաշյան, Ա.Հ.Զախարյան և այլք. Սակավարյունություններ. Փոխներարկաբանության հիմունքներ: Ուսումնական ձեռնարկ; ԵՊԲՀ-ի հրատար. 2008թ.
4. Սիրտանոթային համակարգի հիվանդություններ: Խմբ. Հ.Ս.Սիսակյան, Ա.Ա.Այվազյան - Ուսումնական ձեռնարկ; ԵՊԲՀ - ի հրատար. 2011թ.
5. Harrison's Principles of Internal Medicine. 18th edition, 2005. Vol.1 and 2.
6. ԵՊԲՀ-ի էնդոկրինոլոգիայի ամբիոնի կողմից տրամադրվող ձեռնարկները
7. ԵՊԲՀ-ի Ներքին հիվանդությունների թիվ 1 և 2 ամբիոնների կողմից մշակված դասախոսություններ
8. Գ.Ե. Ռոյտերբոգ և Ա.Վ. Ստրուտինսկի, Ուսումնական ձեռնարկ «Թոքաբանություն»: Ա.Ս. Մինասյանի և այլոց խմբագրությամբ :Երևան 2012, 350էջ:

9. Նեֆրոլոգիա- Ոստանական ձեռնարկ: Ա.Մ. Մինասյան, Տ.Գ. Ալավերդյան Երևան 2014.
10. Артамонов В.Г., Шаталов Н.Н. Профессиональные болезни. – М.: Медицина, 1986.
11. Виноградов А.В. Дифференциальный диагноз внутренних болезней. – М.: Медицина, 1987.
12. Диагностика и лечение внутренних болезней. Руководство для врачей в 3-х томах. Под общей редакцией Ак. РАМН Ф.И. Комарова. Москва, Медицина-1996
13. Комаров Ф.И., Клячкин Л.М. Руководство к практическим занятиям по военно-полевой терапии. – М.: Медицина, 1983.
14. Мурашко В.В., Струтинский А.В. Электрокардиография. – М.: Медицина, 1991.
15. Ройтберг Г. Е. Внутренние болезни. Система органов дыхания (руководство для врачей, с А. В. Струтынским). — М.: Бином, 2005. — 472 с.
16. Ройтберг Г. Е. Внутренние болезни. Система органов пищеварения (с А. В. Струтынским). — 2-е изд. 574 с. — М.: МЕД пресс-информ, 2011.
17. Ройтберг Г. Е. Внутренние болезни. Сердечно-сосудистая система (руководство для врачей, с А. В. Струтынским). — М.: 904 стр. 2-е изд., перераб. и доп. — М.: МЕДпресс-информ, 2011.
18. Ройтберг Г. Е. Внутренние болезни. Внутренние болезни. Печень, желчевыводящие пути, поджелудочная железа. 648 стр. МЕДпресс-информ 2013.
19. Хегглин Р. Дифференциальная диагностика внутренних болезней. Пер. с нем. – М.: Медицина, 1993.
20. Шилов Е. М. Нефрология. Учебное пособие для послевузовского образования 2007.
21. Шулутко Б.И., Макаренко С.В., Стандарты диагностики и лечения внутренних болезней. 2005 г.